

ספר

בית אלהים

להרב הגאון המפורסם, החכם השלם והכולל, נר ישראל,
סיני ועוקר הרים, כמהר"ר משה בכהר"ר יוסף נ"ע מטראני.
מחבר ס' קרית ספר על הרמב"ם, ושלשה חלקי תשובות
נודעים בשם שו"ת מבי"ט:
אשר אור תורתו זרח משנת ה' רפ"ה בגליל העליון, בעה"ק צפת תוב"ב.

נחלק לשלשה שערים
שער התפלה, שער התשובה,
ושער היסודות (העקריות).
בסופו פרק מיוחד בפרקי שירה

נדפס בוויניציאה בשנת של"ו לפ"ק ווארשא תרל"ב, תרע"ג.

ירושלים שנת תשמ"ה

ע"י אוצר הספרים

מפתח *

שער התפילה

עמוד

א	פרק א:	דרכה של תפלה בקשה ותחנונים.
ז	פרק ב:	לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח"כ יתפלל.
י	פרק ג:	תפילה צריכה כוונה.
יג	פרק ד:	זמני התפילות.
טו	פרק ה:	תפילה דוקא בבית הכנסת ובעשרה.
כג	פרק ו:	טעם היות התפלה בלחש ולא כהגבהת הקול.
כו	פרק ז:	טעם היות התפילה בעמידה.
כט	פרק ח:	מדוע כורעים ומשתחווים במקומות מסוימים בתפילה.
לב	פרק ט:	המתפלל צריך שיתן עיניו למטה ולבו למעלה.
לז	פרק י:	אין דבר שקדושה בפחות מעשרה.
לט	פרק יא:	גודל המעלה שיש בתפלה בצבור.
מה	פרק יב:	מעלת המתפלל על אחרים.
נב	פרק יג:	מעלת התפלה ביום התענית.
נח	פרק יד:	מדוע צריך האדם להתפלל על צרכו.
סג	פרק טו:	תפלה — מצוה מן התורה, וביאורי תפילה.
סו	פרק טז:	מצ"ע להתפלל ולזעוק על כל צרה שלא תבוא על הציבור.
עד	פרק יז:	הטעם שאנו מתפללים על הגאולה ועל הישועה כמה מאות שנים. עד
עו	פרק יח:	ביאור לתפילות האבות וכיו"ב.
צב	פרק יט:	טעם הברכות שנחלקו לג' מינין. ברכת הנהנין. המצות, והודאה. צב
צד	פרק כ:	טעם והסבר נוסח הברכות שאנו מברכין. צד

שער התשובה

צז	פרק א:	גדרי התשובה.
קב	פרק ב:	מהות התשובה, חרטה ועזיבת החטא.
קט	פרק ג:	ביאור עיקרים אחרים בענין התשובה, ומעלתו של בעל תשובה.
קיב	פרק ד:	ההבדל שיש בין צדיק גמור לבעל תשובה.
קטו	פרק ה:	השב בתשובה בסוף ימיו, איך קונה עולמו בשעה אחת.
קיו	פרק ו:	איך תועיל התשובה על העונות הקודמים

(* בתחילת כל פרק מפתח מפורט.)

השער הראשון

הוא שער התפלה ופרקיו עשרים

הפרק הראשון בגדר התפלה

אין ראוי לאדם שישאל צרכיו מהשמים דרך חיוב והכרח כו'. * פסוק מי הקדימני ואשלם. אל תעש תפלתך קבע כו'. * ענין השבלים וגלוסקאות שהראה ר' עקיבא לקיסר * טעם מילה ליום שמיני. * עיקר התפלה לישראל ופסוק ואתן צאני וגו'. * אין לשאול ולבקש דבר כי אם מהשם ית' לא משרי מעלה ולא ממלאכים כו', ופסוק הנה אנכי שולח וגו'. * מי שיש לו מנה יקח לביתו ליטרא ירק ולא בשר כו'. * אין ראוי שיתפלל לאל אלא על דבר הכרחי. * טעם למה הוצרך יהושע להעמיד שמש וירח:

ראוי לתת גדר לענין התפלה, שתלויים בה כמה דברים גדולים, כמו שנבאר בעז"ה. ומצאנו גדרה נכון ושלם, והוא בקשת האדם מהאל דבר צורך שאינו ברשותו:

והרצון במלת בקשת, הוא להורות שאין ראוי שישאל האדם צרכיו מהאל ית' דרך חיוב והכרח, כמי ששואל את חבירו שיפרע לו את חובו, שהוא חייב לפרוע לו, אלא דרך בקשה ותחנונים, כעני השואל למי שאינו חייב לו, כי מה הקדים האדם ליוצרו לשישאל ממנו דרך חיוב, וכמ"ש הכתוב (איוב מ"א) מי הקדימני ואשלם תחת כל השמים לי הוא, כמו שדרשו רז"ל (ויק"ר פכ"ז עיי"ש) נתתי לו בית ואח"כ אמרתי לו ועשית מעקה לגגך, וכתבתם על מזוזות ביתך. נתתי לו שדה, א"ל לא תחרוש בשור ובחמור וגו'.

וע"ד הפשט יאמר. מי שחושב שהוא מקדים לפני פעולות טובות, ולזה שואל ממני דרך שילום, ממה שהוא תחת השמים שלי, אוכל לפרוע לו, אבל מי שמכיר שאין מי שיקדימני קודם שאעשה לו טובה, אלא שואל דרך חסד וחנינה, איני פורע לו ממה שיש לי בזה העולם השפל, שהוא תחת כל השמים, והוא עולם ההויה וההפסד. אלא מעולם העליון והוא עוה"ב, עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו (ישעיה ס"ד), ר"ל מה שיעשה לאותם שהם מחכים לו, כלומר שמחכים שיהיה להם שכר טוב בעמלם, אבל אינם מכוונים לזה דרך חיוב, אלא דרך חסד ורחמים.